

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

26 iunie st. v.

8 iuliu st. n.

Ese în fiecare duminică.

Redacțiunea:

Strada principala 375 a.

Nr. 26.

A N U L XXIV.

1888.

Prețul pe un an 10 fl.

Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$

de an 2 fl. 70 cr.

Pentru România pe an 25 lei

Petre voinicul.

— Poveste. —

(Incheiere.)

Când la adecă boii de abia se vedeau din ierbă și se ingrășaseră, me rog, de nu eră să-i cunoscă, nici el, stăpânul lor. Er la mulțimea meselor Petre cu ai sei și vecinii, ce se adunaseră în pripă, duceau țile d'albe.

— Poșteșce unchiule la chef și voie bună, că tot mai e dela Dumneșeu, numai sănătate și țile să avem.

— Trageți mēi! una de pe Tērnave, în cinstea unchiului ș-a celorlalțe rudenii adunate.

Șciut să fie adecă și din partea dumilor-vōstre, că acum fiecare ținea să trecă de rudă cu Petre-Voinicul; — care dinspre mamă, care dinspre tată, moș și stremoș; — pân' la moș-Adam se urmăriă spița nēmului. În bezna vremilor trecute fiecare șciea să afle vr'un capēt de fir, de care să-și anineze dorita-i înrudire.

Așă eră și pe vremile acelea! »Când is la bine, toți sūnt cu mine, — când is la reu, m'afiu singur eu.« Asta bine-o șciea și Petre-Voinicul.

Colea cătră mieș-de-nōpțe, remân cei ai casei, lumea se imprășcie cineși la ale sale, că făcuseră fōle ca vēduvile.

Suflă Petre prin lumea inelului și pier tōte ca prin farmec, — nu remâne decăt bordeiul hārbuit cu vechii sei locuitori; — bine înțeles, că mățul și cănele erau încă tot în ființă ca vechi tovarăși și buni prieteni ai lui Petre-Voinicul.

Cum sta Petre așă intins pe laiță și se trudiă cu somnul, ce-i vine lui în minte să facă?! —

— Da! ca ale împēratului voi să am niște curți, nici mai mult, nici mai puțin, fār curat așă! — asta! — asta i-a treznit prin minte.

Scōte inelul și suflă una prin lumea lui. S'au redicat curți, nu cum să fie, fār tocmai ca ale împēratului de roșu, ce locuia în satul acela.

Diminēta, când lumea se scormoneșce, ōmenii nu puteau să-și creșă ochilor! Curțile lui Petre-Voinicul sermanul ca ale împēratului ca doue picături de apă. Cum s'a putut și de unde? — nu șciea nime să-ș dea sēmă.

Unul din curteni merge la împēratul și-i țice:

— Grație capului meu!

— Grație, fētul meu!

— Dar să iēsă Innălțimea-Vōstră să vēdă, ce case ș-a durat Petre-Voinicul, ca ou cu ou sēmēnă

cu cele împērăteșci. Acestea și ale lui sūnt cele mai cu zărăză în satul întreg.

Drept resplată, nevrēnd să creșă nătoții de acele, împēratul îi ca mai șterge o palmă de cele moțate.

Așă a pățit-o ș-al doilea curtean, numai la cuvēntul celui de al treilea s'a îndurat să iēsă afară.

Nici vorbă! a remas cu gura căscată.

Trimite numai decăt sol să-l chieame incoa.

Petre-Voinicul merge la curțile lui Roșu-impērat, dar nu chitit, ci în straele sale de tōte țilele.

— Apoi de! — țice împēratul — de unde ț-ai durat tu niște case atât de minunate, încāt numai ale mele mai sūnt așă?

— M'a întēlnit norocul în cale Innălțate împērate și să vede, că 'ntr'un ceas bun! — respunde cela.

— Bine Petre! Tu șcii că eu am o fată ca ruptă din sōre, singurul meu copil și urmaș în scaun, așă mîne, că-s încārcat de ani și nins pe cap, cum bine me vești. De-mi faci pe mîne diminēta pod de aramă dela curțile mele pân' la ale tale, îți dau fata de nevēstă și de-ocamdată jumētate din împērație. De nu, nu-ți mai stă capul, unde-ți stă, ci-ți stă capul la piciōre și piciōrele la cap. — M'ai înțeles?

— Da! Te-am înțeles și voi face.

Cum e mîne, când se miješce de țiuă, podul eră gata, că Petre-Voinicul suflase una în lumea inelului, a fost destul atât.

Impēratul a fost mulțāmit, dar nu indeajuns. Lasă să chieame ēr pe Petre-Voinicul, care de astădată s'a infățisat în scilipicioșe straie de aramă.

— Șcii una Petre?! Incepi să-mi placi, dar ca să fii ginere la împēratul-de-roșu, se cere încă ceva. Pe mîne să-mi durezi un al doilea pod întocmai pe tocmai cu cel de aramă, numai cāt de argint să fie. Altcum nu-ți stă capul, unde-ți stă

— Vom cercă Innălțate împērate, vom cercă; — respunde Petre-Voinicul.

Cum e mîne, când se miješce de țiuă, podul eră gata și cela în straie lucitōre de limpede argint s'a infățisat înaintea feței împēratului-de-roșu.

Dar nici de astădată împēratul n'a fost pe deplin mulțāmit, ci-a trebuit cela să-i redice ș-un pod de aur alături cu celelalțe, ceea ce Petre-Voinicul a și făcut, infățisāndu-se de astădată în lucitōre haine de aur înaintea feței împērăteșci.

Acum a căpētat mîne fetei și a făcut ospēț ca acela, de le corăia pāntecile de sātui ce erau, când s'au ucis atâtea lăviți și scaune, încāt Dōmne apēră.

N'a trecut mult timp la mijloc și împăratul-de-roșu ș-a dat pielea popei, rămânând în scaunul Petre-Voinicul.

Dar în lumea acésta nimic nu e statornic, cu deosebire înse nevestele cevaș mai curățele sânt schimbăcioșe ca luna lui marți.

Fata lui Roșu-impărat, acum nevésa lui Petre-Voinicul, fiind singură la părinți, a fost crescută îmboțită de tot.

La început, nici vorbă, drag îi eră bărbătelul ca lumina ochilor, și și avea de cine să-i fie drag, — mai trecând înse vreme și timp, apucă pe căi ră-tăcite și s'a mântuit cu dragostea. Căută chip ca să repună capul bărbatului. S'au mai întemplat de acestea.

Cu momele și vorbe linse și prelinse, căută ea să afle în ce pôte să stea puterea soțu-s'o. Dar Petre-Voinicul se ținea tare, de unde să vrea el să-i descopere.

Vedând hōța de nevéstă, că mai bine nu-mi vine să-i dic, — vedând că nu merge, o ia pe cōrda jăluirei: C'asă sūnteți voi bărbați, lucrați tot pe sub mână, pe bieteles muieri nu le socotiți întru nimic, numai ve faceți rīs de ele și batjocură, făcând întodéuna cum ve taie capul, făr să le descoperiți o taină și lor, c'atât nu-i mult. Apoi mai și Petre, că me ai dragă, cum te lauți mereu, mai și; — nebun cine te crede.

Așă ași, așă mâne, în sfērșit așă în tōte dīlele, până Petre dă a se inmoia! Incolega, pân' aluneci mai dintru 'ntei e greu, de-aci incolo merge tréba strună. Așă a fost și tot așă are să rămână până-i cerul și pământul.

Destul că peste câteva dīle nu numai că nevésa șciea în ce-i stau puterile lui Petre-Voinicul, dar chiar și inelul eră la ea.

Prost lucru, dar ce să te faci?!

Acum șciindu-se la largul ei, suflă una prin lumea inelului și-și dīce ca ea cu drăguțul ce-l are, să-ș aibă curți la mijloc de mare, — cele ale bărbatu-so să se adăvăsescă rămânând *seliște** în locul lor. — ér însuș, Petre-Voinicul, să fie dus cu ne-pusă mēsă, în țera Vavilonului, acolo să fie zidit pogan până subsuori, încât nici să mōră nici să custe, numai să tănjescă, vai de el.

Așă a și fost în clipita aceea și așă avea să rămână până 'n dīua de ași, decă nu erau la mijloc jigăriile lui Petre-Voinicul, cănele și mățul.

Cum s'au vedut aceștia singuri remași, fără stăpân și din traiu ca acela ajunși la așă nevoie, se înteleg împreună ca să ia lumea în cap și să nu se opréscă până nu vor da de urma stăpânului lor.

Dic și hai la drum și du-te, du-te picioré bătute multă lume împărăție, ca Dumneșeu să ne ție, că-i o dragă de poveste, cum n'a fost și nici că este; — dela o vreme ajung curat în țera șórecilor.

Ca trāsnet din senin se lăteșce șcirea că ui-te, dușmanul de mōrte al némului șórecăresc a trecut granița, însoțit de un dulău cât și-i mai mare. Acum s'a mântuit cu noi, — își dīcea fiecare.

S'adună de loc la înțeles, că ce au de-a face, decă e vorba să rămână cu spaima numai!

— Să trimitem solie la ei, ca să-i intimpine cu pâne și sare și să le dīcă un: »Bine ați venit!« cu buna da de o scótem la cale, — le dīce un șórece bētrân, trecut se vede prin multe nevoi. Ér pân' atunci, fiecare din noi, să caute a-și face gaură de ascuns în inima pământului și să-și apere cogiocul până-l are.

* Seliște va să dīcă în graiul Moșilor: loc acum pustiu, unde mai înainte fuseseră case și *măietori* (supraedificate.)
Aut.

De-atunci au intrat frica de măt în némul șórecesc, — de atunci se pituleză și numai sub scutul întunerecului noșii cutéză să iésă, tīriș-grăpiș, și să-ș vedă de ale traiului. Mai mincinos, cine nu crede!

Mățul și cănele au primit solia șóricescă cu tōtă bunăvoința și cinstea și i-au incredințat, că nimic n'are să li se întemple, îndată ce îi vor îndreptă, ca să afle starea și aflarea atât a lui Petre-Voinicul, cât și a nevéslei sale.

Șórecile cel sfātos a spus cum nevésa e cu drăguțu-so la mijloc de mare în curți numai limpede argint și lamura aurului, ér Petre-Voinicul e zidit până subsuori, departe în țera Vavilonului, nici nu mōre, nici nu trăieșce, de abia e cald în gură și că de nu se vor grăbi, ași mâne o să-și închidă ochii.

— Și încotro avem să purcedem? — întrebă ceia.

— Am să vin insumi, cu capul, alt-cum n'o scóteți la cale, nici să stați în creșcet, — le respunde șóricele cel sfātos.

Apoi ér la drum și hai, și hai, picioré bătute, și de véră până 'n séră, cale lungă să le-ajungă, — încotro îi îndreptă șórecile. Dela o vreme sosesc la marginea mării.

— Voue inelul ve trebuie, mai întei și mai întei inelul, — le dīce șórecile érăș. Fără el în țera Vavilonului n'aveți ce căută. Să chibzuim cum s'ajungem noi la curțile din mijlocul mării?! Tu căne șcii să innoți frunte de bine; tu dar ai să ne treci și pe noi. Mățul s'a sui la tine pe spate, eu érăș la măt și-apoi dă din labe, decă-ți iubéști stăpânul.

Așă și fac!

După ce innōtă cănele tocmai cât trebuieșce, ajung ei la curțile cele și se opresc lâng' un stălp de care cănele se ține cu labele dinainte.

— Tu căne ai să ne aștepti aci; — eu cu făr-tatul ne urcăm pe stălp în sus și trebuie să strebatem cumva până 'n locuința nevéslei și să-i ștergem inelul, — dīce șórecile.

Cu chiu, cu vai, nici vorbă, ajung ei sus în curte, — dar cum să se furișeze în casă chiar și cum să pituleze inelul dela ceea de sub limbă?!

Veți asta e asta!

— Tu mățule, îndată ce inseréză, te urcă în pod și te scobōră frumúșel pe horn la vale până în casă. Eu, care, cum me veți, sūnt numai semn, m'oi strecură prin careva crepătură, de asta să nu porți grije. Să veți înse ca atunci, când împărătea va strānută ș-a scāpă jos inelul, tu numai decăt să-l ștergi și să-ți iai tălpășica.

Acum éră séră și ceia s'au fost culcat, pe când mățul și șórecile stau pitulați prin cele unghiețe. Pe când durmiau duși, șóricile se urcă în pat la ei, ér mățul sta la mijloc de casă cu ochii în patru, în neastemper că ce și cum are să fie.

Ușorel cum este, șóricile se pune la nevéstă pe piept și 'ncepe s'o bázăie cu cōda pe la nas, ș-o tot bázăie până-i vine strenutul. Și decă-i vine strenutul, căfneșce, rogu-ve, de să i-se rumpă baierile pieptului, ér inelul sare cât colo prin casă. Mățul numai decăt il umflă, ușdri pe horn cu el și ba să se opréscă el pân' la căne. Curând după aceea a sosit și șóricile.

Acum la drum, tot cum veniseră.

— Să-mi dai inelul la mine, dīce șóricile cătră măt, nu care cumva să faci o nelăcută, să uiți de tine și să scapi inelul în apă.

Mățul de unde să vré!

Cum mergeau ei așă clăie pe grămadă, étă că alătura trece un peșce cât e mai mare. Mățul nici una nici doue, i sare 'n spinare, uită de sine și de

șorice, că-l are în spate, scapă inelul în mare, de unde poștește și-l scote decât poți.

— Fire-ai a lui Sarsailă, să fii, tu și întreg nămul teu, — ăce cânele plin de mânia — decât ne-ai adus pân' la atât! Hai frate șorice! Urcă-mi-te în spate, lasă-l focul pe ticăitul cel de măț, aici să-i fie masul, decât nu te-a ascultat.

N'a mai eșit mânia aceea din nămul cănilor până în ăia de ađi și ori-care din ei, unde pôte să pună laba pe măț, il flocăie de se trece de glumă!

Ajunși la țermure tute-trei, și mățul, că nevoia l'a făcut să dea din labe, decât nu ș-a urit ăilele, — stau acum puși pe gânduri, ce să se șcie ei face?!

Cum stau ei așă buiguți de cap, ătă că s'apropie niște pescari.

Șoricele numai decât cunôșce peșcele după care se aruncase mățul, și șciea bine că numai acela a putut să inghiță inelul.

— Mățul e de vină, el are să ștergă peșcele, altcum cogiocul lui are s'o simțescă! — judecată scurtă, judecată dreptă, eșită din cap cănesc.

Până să umble pescarii încoci și incolo, mățul se trage chitineluț pe pântece și ca mai inhață cel peșce.

Și intr'adevăr, că inelul în el s'a aflat.

Acum hai cătră țera Vavilonului și du-te! și du-te tot într'un resflu până ce sosesc.

Petre-Voinicul eră numai numai să-ș dea sufletul, atât de mult slăbise. Abiá ș-a putut redică genele să vėđă cele jigărâi.

— Țineți-mi inelul la gură! — ăce el mai mult în șoptă.

Cum a suflat în el și a gândit că ce doreșce, numai decât zidul se pierde fără léc de urmă și în locu-i se fac mese intinse cu mănăcări și beuturi aume pentru bolnavi ce dau a se inciripă.

Curând a prins la puteri și se simția, par că intinerit.

Șoricele s'a dus în trebă-ș și dus este până în ăia de ađi; — ăr cânele și mățul au remas cu Petre-Voinicul, tot ciudoși inse, precum fi șcim, din pricina inelului și traiul lor a fost și va fi acela a lui ochiul cu aiul, — vorba ceea: »De iertat calea valea, — de uitat inse cu neputință este.«

Vėđendu-se acum Petre-Voinicul imputerit cum se cade și încă mai altcum ca înainte vreme, — suflă una bună prin lumea inelului și-ș doreșce să fie ăr la curțile sale, în traiul ce fusese odată.

Așă a și fost cât ai da odată cu amnarul.

Și mai vėđendu-se odată Petre-Voinicul la el acasă, mai suflă odată prin lumea inelului și-ș doreșce ca draga lui nevastă să fie și ea de față împreună cu drăguțu-seu, pentru care eră să-i pună capul.

Ărăș cât ai da odată cu amnarul și tréba se face.

— Acum drag paloșul meu! fă tu judecată dreptă între noi. De voi fi eu de vină, eu s'o pat: de-a fi ea, să tragă într'ensa, suflet păgân ce este.

Și paloșul a făcut tot mici hosdrele și pe nevastă și pe drăguțu-so, că de atât i-au aflat vrednici.

Petre ș-a luat apoi nevastă altă, de nēm de rënd, dar frumôsă ca ruptă din sóre și care l'a iubit din tötă inima. Despre ospetul lor se spune că țărăboiu mai mare n'a mai fost de când e lumea. Căni, că-s căni și umblau cu colaci în cödă.

Apoi au dus un traiu ca acela și duc și ađi de n'or fi murit.

Me urcai pe-o șea

Și v'o spusei așă.

Gr. Sima al lui Ión.

Răchita.

Răchitina-i părăsită. Unde umblam odată,
Nici paseri nu mai cãntă, cu glasul lor voios,
Pe drumuri creșce ierbă, pe micul iaz innötă
O luntre sfărîmată de timpul nemilos.

Numai pe mal stă încă răchita cea bėtrână,
Cu crengile-i plecate spre iazul adormit,
Și ea visând se mișcă, când dureros suspină,
Trecënd pe lângă dēnsa zefirul ratăcit.

În cögia ei uscată zăresc îns'al meu nume:
O mână mult iubită în dēnsa l'a taiat.
Apoi făr de credință a ratăcit prin lume,
Și numai bietul arbor numele l'a păstrat

Răchita cea bėtrână, de-ar vré ca să vorbescă,
Mult ar puté să spue din timpul cel trecut;
Cât e de uitătore inima omenescă...
Ea singură o șcie, ea singur'a vėđut!

Matilda Poni.

Francillon.*

— Comedie în 3 acte de *A. Dumas fiul.* —

Traducție închinată unchiului meu

C. I. Stăncescu

în semn de nemărginit respect și
nemărginită iubire.

Dumitru Stăncescu.

Personele:

<i>Marclisul de Riverolles</i>	dl I. Anestin.
<i>Lucian de Riverolles</i>	dl C. Nottara.
<i>Stanislas de Grandredon</i>	dl Gr. Manolescu.
<i>Henri de Symeux</i>	dl P. Velescu.
<i>Jean de Carillac</i>	dl I. Nicolescu.
<i>Pinguet</i>	dl C. Costescu.
<i>Celestin servitor</i>	dl I. Băilescu.
<i>Francine de Riverolles, nevėsta lui</i> Lucian	dna Ar. Manolescu- Romanescu.
<i>Teresa Smith</i>	dna A. Nottara.
<i>Aneta de Riverolles, sora lui Lucian</i>	dna M. Ionașcu.
<i>Elisa, servitóre</i>	dra B. Fulgeanu.

Scena se petrece la Paris, la Lucian acasă. În ăilele nōstre.

Actul I.

Un salon mare, un hall fōrte elegant, sevă cu geamuri în fund, în care se pôte duce și din scenă și din culise. Mare deschidetură, un covor redicat dând în sevă. Uși lăturașe, ce comunică de-oparte cu apartamentul Francinei, de alta cu al lui Lucian. Tōte ușile sūnt deschise; sėra, luminări, lămpii. Un telefon pe o mobilă lipită de zid. Piano.

Scena I.

Francina de Riverolles, Teresa-Smith, Elisa (Francina stă jos. Teresa e în picioré și umblă vorbind. Francina a sunat.)

Teresa. . . Ei, draga mea prietenă? . . .

Francina. Aștėptă. (Servitōrei care vine.) Să pregătescă cėiul și spune domnișōrei Aneta, că se pôte da jos, când va voi. Unde e?

* S'a jucat pe scena Teatrului Național din București, la 18 martie 1887.

Elisa. E la domnul viconte. (Ese.)

Teresa. Cine e domnul viconte ?

Francina. Băetul meu.

Teresa. După acum e viconte ? Abia e de 11 luni.

Francina. L'am întărcat și slugile țin la titlurile stăpânilor. Dar bărbatul teu e baron.

Teresa. Pe când eră de vârsta acésta, nu eră baron : s'a făcut mai târziu.

Francina. Uurméză-ți morala ; m'am obicinuit cu ea. Imi făceai și când invétam la dra Masselin. Adevêrul e, că eu eram dintre cele mici și tu erai dintre cele mari.

Teresa. Acum me folosesc de vârsta mea, ca să-ți spui, că greșești.

Francina. Pentru ce ?

Teresa. Pentru că ești prè liberă și prè familiară cu prietenii bărbatului teu.

Francina. Niște prieteni fôrte legați cu dènsul, niște camarași din copilărie, mai niște rude. Stanislas e un vèr al doilea din fundul Bretaniei.

Teresa. Dar ori-ce ai dîce, sînt bărbați.

Francina. Ești incredințată ?

Teresa. Incercă de fii mai seriosă.

Francina. La ce ? Și când e vorba, unde e serioșitatea într'o vieță, in care intri fără să ceri, și din care ești fără să vrei. In vreme de 15 ani, noi femeile putem avè câteva petreceri și ôre-care putere, și nu vrei să ne folosim de ele ? Până ne mărităm, nu ne putem uită la nimeni : după ce facem al doilea copil, nu se mai uită nimeni la noi ; avem vreme să ni se urêscă până la 20 de ani și să ne măhnim după 40. Eu sînt de 22.

Teresa. Și ai numai un copil.

Francina. Dar câți vrei să am ? Abia sînt măritată de un an, dece luni și șapte zile. Nu pot avè cinci ca tine.

Teresa. Dintre cari doi gemeni.

Francina. Auși grozăvie ! Și pe toți i-ai lăptat tu ?

Teresa. Pe toți.

Francina. Și pe cei gemeni ?

Teresa. Și.

Francina. Pentru numele lui Ddeu ! . . . Dar bărbatul teu ce făcea in vremea acésta ?

Teresa. Iși vedea de treburi. Câștigă bani pentru copii.

Francina. Așă e, bărbatul teu își vedea de treburi. Tu ai tôte fericirile . . . Nu erai gelôsă ?

Teresa. N'aveam vreme să fiu.

Francina. Va să dîcă nu-l iubești ?

Teresa. Pe cine ?

Francina. Pe bărbatul teu, pe baronul Smith, — pe Alfred.

Teresa. Ba da, il iubesc ; dar și iubirea la vremea ei.

Francina. Eu il iubesc într'una pe al meu.

Teresa. N'ai s'o poți duce totdeuna așă. Bărbatul nu e amant.

Francina. Pentru mine tot una.

Teresa. Fôrte bine, la inceput ; dar cum ai făcut un copil . . . indată ce ești mamă . . . treburile se schimbă. Fii cu Lucian al teu, cum sînt eu cu Alfred al meu. Alfred imi spune că me iubește ; face tot ce pôte ca să-mi dovedêscă ceea ce-mi spune. Am copii frumoși și sânetoși, pe cari îi iubește la nebulie. Pentru fiecare dintr'ensii va fi câștigat câte un milion. Ce vrei, să-i mai cer ? Imi spune că se duce la club, că are să se întêlnêscă cu niște prieteni ; — il cred. Bărbații au felul lor de petreceri, cu care trebuie să te invoiești. Au ceea ce cred ei că sînt pasiuni, cărora le dîc trebuințe, obiceiuri —

scurt și coprinđetor. Se codesc destul când e vorba să se însore ; trebuie să ingrijim și noi de ei, după ce s'au insurat. Eu nu-l intreb nici odată pe al meu unde a fost ; el imi spune tot ce vré și eu cred, or cel puțin, me fac că-l cred. Bărbatul, dragă, e tocmai ca smêul ; cu cât îi dai mai multă sfôră, cu atât îl ții mai bine. Când vèd că i se ureșce, — și acésta i se întêmplă rar — i dîc : » Ți s'a urit acasă, du-te de mai fă curte și altor femei, ca să-ți mai trecă de urit. Eu stau cu copiii. « El me sărută ; se duce ; își petrece uritul cu alții, spune tôte prostiile ce plac bărbaților să spue și se întôrce la mine pe la unu or pe la doue despre ȓiuă, improspêtat și cu totul schimbat in bine.

Francina. De unde știi ?

Teresa. Me deșteptă.

Francina. Și bărbatul meu se duce să mânance cu prietenii și cu femei, negreșit ; dar mie nu-mi spune nimic și nu-l trimit eu. Și el se întôrce pe la 2, pe la 3 despre ȓiuă, ba câte-odată și la 4 ; dar nu me deșteptă.

Teresa. Eu, in locul teu, m'aș folosi de lucru ăsta ca să me ingraș. Nu e reu să fii mai grasă ; ba chiar prinde bine.

Francina. Ești nesuferită cu sângele teu rece. Tu trăești după tabla lui Pitagora. Doue-ori-doue patru.

Teresa. Din norocire.

Francina. Și in mine sângele fierbe.

Teresa. Ah ! am vèdut bine astă sêră. Veselia ta eră prè nervôsă, nu putea deci să fie sinceră. De aceea me silesc să-ți bag in cap o picătură de bun simț.

Francina. Lucian me înșelă, sînt incredințată.

Teresa. Cum ? Spune-mi și mie ; vom luă mèsuri.

Francina. Când am întărcat pe Gaston, m'am dus să-i spui. Sînt 8 zile de atunci.

Teresa. Ei ? . . .

Francina. Ei, m'a sărutat pe frunte și mi-a dîs : » Atât mai bine, draguță ! Acum vei putè dormi. « Și s'a dus la vênătore cu tatăl seu. Abia ađi de diminêță s'a intors.

Teresa. Ei ? și ce reu veđi in cele ce ȓ-a dîs ?

Francina. Cum, ce reu ? Sînt incredințată că e ceva. L'ai vèdut la mêsă ? Eră posomorit ; n'a vorbit nimic.

Teresa. Nu le-o fi mers vênătoreea bine ; acésta e de ajuns ca să-i supere. Nu l'ai vèdut pe tat-seu ?

Francina. A venit de mi-a dat bună ȓiuă, tot vesel ca o ȓi de paște. El nu-ș face nici odată sânge reu !

Teresa. Ei, de ce ții să-și facă lumea sânge reu ?

Francina. Dar, de-o fi adevêrat, ce bănuiesc eu, apoi . . .

Teresa. Ce-ai face ?

Francina. Nu știu. Voi vedè eu.

Teresa. Francino, Francino, nu te prè luă după capul teu !

Francina. Oh ! n'ai grije, Nu voi face ce cređi tu. Par eu nebună, dar numai par. Nu sînt dintre acele, care-ș inchipuesc că un alt bărbat pôte face pe o femeie, să uite pe acela, pe care-l iubește și care o înșelă ; când ai apucă-o așă, apoi nu te mai oprești, căci nimic nu te pôte incredință că al doilea va fi mai bun decât cel dintei și neînăturatul al treilea mai bun decât cel d'al doilea. Or ne iubim bărbatul, și atunci, cel care crede că-l pôte inlocui ni se pare un neghiob ; or nu ni-l iubim, și atunci, dècă am luat de bună voie — cum am făcut și tu și eu — un bărbat care ne-a plăcut mai mult decât alții și ajungem de nu-l mai putem face să ne placă,

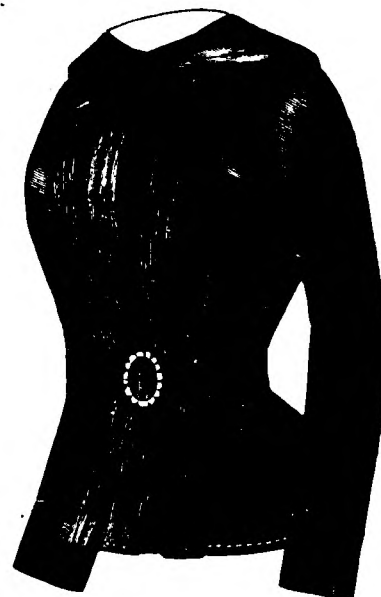
M O D A.
(Talie-tricot Jersey.)

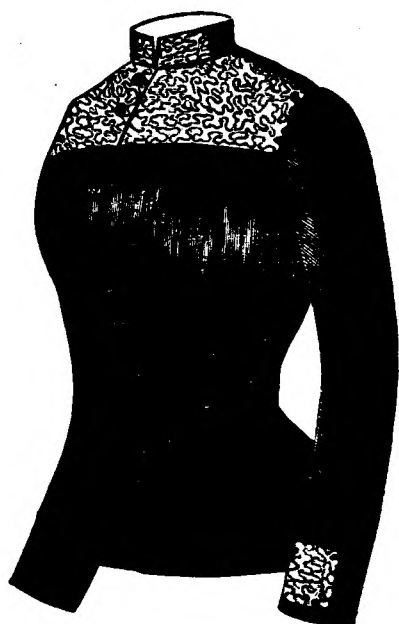
Berta.

Juanitta.

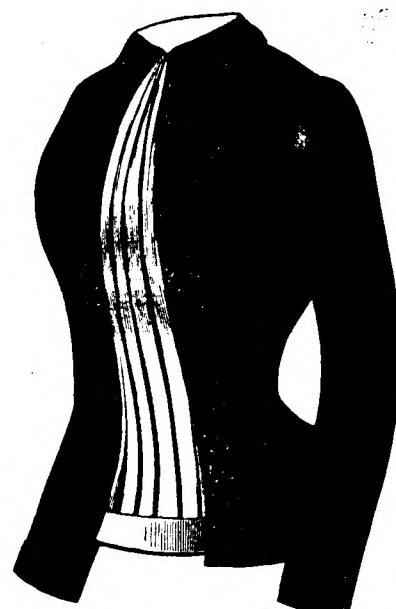
Regatta.

Matilda.

Apolonia.

Elfrida.

de nu mai simțim nimic pentru el, ar fi o nebulie, or o desfrânare nerușinată să mai facem o altă încercare cu un domn, care vine să ne dea pe sub ascuns, fără respect, fără jertfire, fără iubire, nu știu ce trecere de vreme rușinosă, ce despăgubire injositoare într'o trăsură or într'un otel.

Teresa. Francino!

Francina. Acum nu me vei invinui și când sînt serioasă ca și când sînt veselă! Sînt desnădăjduită! Sînt desnădăjduită! Și, decă Lucian nu-e credincios, me voi resbună, fără indoielă, dar nu ca celelalte. »Atât mai bine, drăguță, vei pute dormi acum.« Voi vedé tu, de voi dormi. Și pentru că am vreme, trebuie să aflu adevărul. Decă va fi așa cum cred eu, te incredințez că voi sfîrși repede. (Aneta intră prin drepta.) Și că nu voi împărți multă vreme iubirea mea cu alta. Or tot, or nimic! (In timpul acestor din urmă cuvinte Aneta s'a apucat să pregătescă de ceiu, pe care l-a pus pe o mesă.)

Teresa. Bagă de sémă, Aneta e colea.

Francina. Nu pôte auđi nimic, — și chiar decă ar auđi, n'ar pricepe. (Lucian, Stanislas, Henri au intrat vorbind.) — Mi se pare că și ea e tot ca tine, sentimentală ca o găină!

Teresa. Bine de ea!

(Va urmă.)

Dumitru Stăncescu.

Grivița.

(Urmare.)

Se luase tóte măsurile in armata aliată pentru implinirea dispozițiunilor prescrise de Domnul Românilor pentru bătălia. Colónele de atac ale armatei române se formară in modul următor:

Colónele de atac ale divisiunii a 3-a.

No. 1.

Comandant, colonel Ipătescu, șeful brigadei 1-a. Regimentul al 8-lea de liniă, comandat de loc.-colonel Poenaru.

Batalionul 1-iu, comandant căpitan Valter Mărăcineanu.

Batalionul al 2-lea, comandant maior Macca.

Regimentul al 10-lea de dorobanți, comandant loc.-colonel Măldărescu.

Batalionul 1-iu, comandant maior Șonțu.

Batalionul al 2-lea, comandant maior Lipan.

Colóna de flanc.

Comandant colonel Gramont A. șeful brigadei a 2-a.

Batalionul al 2-lea din regimentul al 2-lea de liniă, comandant maior Paladi.

Regimentul al 9-lea de dorobanți, comandant loc.-colonel Holban.

Batalionul 1-iu, comandant maior Stroja.

Batalionul al 2-lea, comandant maior Handoca.

Colóna de atac a divisiunii a 4-a.

No. 2.

Comandantul colónei, colonel Borănescu, șeful brigadei a 2-a.

Batalionul al 2-lea de vênători, comandant maior Candiano-Popescu.

Batalionul 1-iu din regimentul al 5-lea de liniă, comandant maior Iarca.

Batalionul 1-iu din regimentul al 14-lea de dorobanți, comandant maior Arabu.

Batalionul 1-iu din regimentul al 16-lea de dorobanți, comandant maior Jipa A.

Celelalte trupe ale divisiunii a 3-a formau rezerva specială la dispozițiunea comandantului divisiunii, colonelul Angelescu G. er rezerva divisiunii a 4-a. aședată in retranșamentele din fața tabiei Abdul-Kerim și in redanul luat la 27 august, și ținută sub mâna comandantului divisiunii, colonelul Angelescu A., se compunea din regimentul al 15-lea de dorobanți, din batalionul al 2-lea al regimentului al 5-lea de liniă, din regimentele al 7-lea de liniă, al 13-lea de dorobanți, și din al 2-lea batalion din regimentul al 14-lea de dorobanți. Divisia de rezervă după ce lăsase innapoia liniei de bătăia 3 bataliône pentru paza parcurilor, ambulanzelor și a cvartierului general dela Verbița, innaintase pe platolu d'asupra văiei Bucovei și luase pozițiune intre divisiunile a 3-a și a 4-a, in spatele lor. Ací colonelul Cercez se ținea cu 14 bataliône ale divisiunii sale sub arme, și formă rezerva generală a armatei române la dispozițiunea comandantului, general Cernat, care din marginea acelu platou, spre Grivița, dirigea bătălia pe aripa dreptă, in partea Românilor.

Incepură a se lumină zorile de 30 august (11 septembrie), *điua de sânge udă*, cum a numit-o cântărețul bătrânilor și tinerilor vitejii ale ostașilor noștri. Fost-a de Dumneđeu ursită astă lună august a cuprinde in sine doue date mari in fastele noastre militare: 13 august 1595, Călugăreni — sóre sus pe cer innainte de sântit: 30 august 1877, Grivița — răsărit de sóre, răsărit de gloriă romănescă.

Plóia ostiase despre điuă, dar aburi de cęță desă și umedă se intindeau ca trâmbe de pândă pe deluri și pe câmpii. Din đi de diminęta colónele de atac se puseseră in mișcare, la orele și in ordinea prescrisă, spre locurile de adunare unde trebuiau să sosescă și să adaste, ascunse de vederea inamicului, momentul atacului. Trupele string bivuacurile lor muiate și merg să-și ocupe pozițiunile de bătăia Pământul, desfundat de plóia de peste nópte, eră noroios și ingreună rótele tunurilor și pașii soldaților. Conform ordinilor, artileria își incepuse in faptul đilei acțiunea.

La 8 ore Domnitorul își părăsise cvartierul și pornise la pozițiunile armatei, insoțit de adjutanții sei, de marele-duce Nicolae fiul și de principele Alexandru Battemberg cari, in acea đi, făceau serviciul de oficeri de ordonanță pe lângă comandantul armatei de Vest. Pe la 10 sosi împératul cu marele-duce Nicolae pe platoul dela Observator. In câmp. innaintea liniei a doua a trupelor, se sluji Te-Deum pentru điua Stului Alesandru, și rugăciuni pentru Țar se impreunară cu rugăciuni pentru armate. Cucernic și mișcător fu acel moment când atătea mii de ómeni, dela simplul soldat până la Domn și la împérat, ingenunchiară impreună cu umilință in tină spre a innălta rugi Dumneđeului oștirilor ca să miluescă cu isbândă armele creștine.

Timpul urmă inchis, negura de cęță și burhaiu devenise atât de desă, încat abiá se putea vedé la o sută pași. Intre 10 și 11 ore se aud neașteptat salve de puști pe stânga armatei. Domnitorul trimite după informațiuni oficeri, cari aduc șcirea că trupele generalului Skobelef, punédu-se in mișcare spre a ocupá o pozițiune innainte, fuseseră zărite de Turci cari deschiseră focul asupra lor. Se pornește ordin generalului a adastă ora mișcării generale. Spre amiéđi, pe când trupele mâncau de prând, se serviá pe platoul dela Observator dejunul Impératului la care luară parte Domnul Românilor, marele-duce Nicolae și suitele; și acum își luau érăș locul fala și mărirea împérătescă, manifestate prin lucș și belșug

cari făceau contrast cu traiul frugal și chinuit al resboiului, cu dispozițiunile de spirit și simțirile grave cari încheștau în acele momente toate inimile. Împăratul Alesandru închină un pahar pentru vitejii cari aveau să învingă. *Ave morituri. Caesar vos salutat!* Gladiatorii cei vechi, înainte de luptă și de moarte, salutau pe împărat; împăratul, aci, salută pe cei ce erau să moră.

Dejunul împărătesc nu era încă sfârșit, când deodată, pe stânga pozițiunilor noastre isbucnesc, mai apropiat și mai deslușit, tari răpăituri de pușci și strigăte de ura. Era pe la 1, două ore înainte de momentul hotărât pentru atac. Domnul Carol, mirat de aceste începeri fără vreme și nerăbdător a vedea însuș ce se petrece, încalcă și pornește, însoțit de marele-duce Nicolae, spre pozițiunile rusești. Aci află că Turcii, deșteptați de înaintarea generalului Skobelev și neliniștiți de mișcările acestuia pe flancul și linia lor de comunicațiuni și de retragere, adunaseră în acea parte mari forțe și luaseră ofensiva în contra stângei armatei aliate: corpul al IV-lea rusesc, care se află la dreapta trupelor generalului Skobelev, înșelat de ceța și de apropiatele pușcături de pe flancul seu, creșu că atacul Turcilor este îndreptat asupra-i, și fu, astfel, târît în luptă. Comandantul corpului, generalul Krylof, porni o colonă de atac asupra primei redute a întăririlor turcești despre Radîșovo, dar Rușii fură respinși cu mari pierderi. Acțiunea se opri aci, așteptându-se ora atacului general. În acelaș timp, pe stânga, detașamentul generalului Skobelev urmă a fi învâluit într-o luptă ferbinte cu glótele turcești cari se adunaseră în fața sa pe creșta Muntelui-Verde, spre Krișin, și detașamentul rusesc avuse simțitoare pierderi de ómeni.

Acesta era dar pe la 2 d. a. cursul bătăliei începute înainte de ora ficsată, fiă prin mișcările intempestive ale stângei rusești, fiă din propria ofensivă a inamicului. Să vedem care era atunci starea lucrurilor pe dreapta, în partea Românilor.

Aci artileria, cu totă ceța ingreunând țintirea, își continuase bombardarea până la 1: atunci, cum i se prescrieseră, făcu o paușă până la orele 2 $\frac{1}{2}$. De și aușiseră pușcături și șgomot de luptă pe stânga lor, totuș trupele române, neprimind nici un ordin care să modifice dispozițiunile, așteptau în liniște ora atacului. În liniște; — dar în treideci și cinci mii pepturi în cari băteau inimi românești, fost-a una singură care să nu zvăcnescă puternic în acel moment înainte Plevnei, așteptând ora 3? Nu: căci nu preocuparea luptei care avea să se incingă, nici apropierea primejdiei, nici păsul de răni, de suferințe și de moarte se înfățișau acum gândului soldaților noștri. Nu: o vedenia obidită și durerosă care turbură până chiar și visurile îmbătătoare de isbânde și de falnice biruinți, muncia sufletul oștenilor români și le amintia nedrepta, de trecut și de istoria desmințita tagă a vredniciei lor răsboinice: și aceea vedenia întăritată cerea, în acest de cumpenă ceas, răsburare pentru hula vrășmașă și pismărită cu care defăimătorii cercaseră de atâtea ori să surpe și să intunece cinstea nămului românesc. Acum venise ziua de judecată și de hotărâre. O singură indoielă în foc, o singură slăbiciune în primejdiă, și osândit avea să fiă ostașul român, perdută slăvita lui moștenire. Acum trebuia s'arate cum șcie el să lupte și să moră.

În sfârșit sosi ora. Colónele noastre de atac aveau să iasă din vălcelele în cari stau ascunse, și să se asvărle asupra faimósei redute sângerată de atacurile zadarnice ale Rușilor la 18/30 iulie, și înainte de careia, atunci, regimentul Penza fusese jumătate distrus; asupra redutei celei mari dela Grivița, care se

consideră ca Malakoful Plevnei și cheia taberei întărite turcești despre Nord. Acest asalt avea să se dea de 11 batalioane române, și de 3 batalioane ale regimentului Arhangelgorod din divisia 5-a rusescă, căroră se ordonase să atace de-odată cu Românii reduta spre fața Nord-Est. Generalul Cernat trimisese la 9 ore dimineța un oficier al cvartierului român la generalul Schilder-Schuldner, comandant al divisiunii 5-a rusești, spre a-i comunica precis locurile de unde vor porni colónele noastre, și itinerarul ce vor urmă spre a da atacul care se va începe la 3 ore punct, conform ordinilor. Generalul răspuse că este gata, și că la aceeaș oră cele 3 batalioane rusești vor atacă reduta, împreună cu batalioanele române.

Ceța începuse a căde în bură de ploie subțire și rece. Bateriile noastre, cari la 2 $\frac{1}{2}$ își deschisese răș focul, tunau cu furie. La semnalul comandantilor, batalioanele pornesc fără șgomot și încep a urcă còsta vălcelei care le desparte de platoul unde se află reduta inamică. Colóna divisiunii a 3-a, la dreapta atacului, având în cap batalionul 1-iu din regimentul al 10-lea de dorobanți în tiraliori, cu pelotóne de lucrători purtând sape, fascine, scări de asalt, urmat de batalionul 1-iu din regimentul al 8-lea de linia în colonă de atac, și de celelalte 2 batalioane de linia și dorobanți ca susținere, percurge o distanță de 900 metri și ajunge sus pe creșta în fața redutei.

Un moment de solemnă și înfiorătoare tăcere urmază atunci: artileria română își oprise focul spre a nu lovi în propriile noastre trupe. În reduta turcescă nici o mișcare.

(Va urmă.)

T. C. Văcărescu.

Poesii populare.

— Din comitatul Solnoc-Dobòca. —

Codrurile codruțule,
Deschide-ți cărările,
Să-mi duc supărările,
Căci acasă,
Nu me lasă
Dorul mândrii arđetor,
Ce me face călător.

Când de mine-un dor se lęgă,
Să șcii mândruliță dragă,
La tine mintea-mi alérgă.

Mândră, dragostile nóste,
Au remas pustii pe còste,
Eu am fost vineri la ele,
Ș-au răsărit viorele,
Viorele flori adânci,
Când le veđi mândră să plângi.

Bade dorul dela tine
Peste multe déluri vine,
Și nu-l póte opri nime,
Nici țigan cu cetera,
Nici român cu fluera,
Numai eu cu inima.

Vai bădiță dor ț-a fi,
N'am pe cine-ți porunci,
Făr pe lună voie bună,
Și pe stele dor și jele,
Și pe vânt câte-un cuvânt.

Culese de:

Laura Veturia Mureșan.

De-a curmezișul Bucovinei.

(Cernăuți. — Siret. — Rădăuți. — Suceava.)

Pe când iarna începea a-ș trimitte solii ei vijii-tori și neindurați, ca să ne anunțe cu câtă furie ne va isbi în stagiunea sa din 1887—88, — eu eram într'o birjă cu patru cai, și plecam dela Dorohoi, pe la Mihăileni, spre Cernăuți. — Săturat de colindarea mai tuturor orașelor și orașelelor din România, ardeam de o dorință pré vie să pășesc granița și să mai cercetez cum trăesc și cei din frații de sânge, ce fiind sub o dominațiune străină, vor fi având negreșit, de voie séu de nevoie, alte moravuri, alte principii de viață, alte idei realiste ca și idealiste. Curiositatea-mi negreșit érá un ce natural, căci care individ, mai mult séu mai puțin tocit în judecata sa, nu doreșce să afle ceva nou, ceva necunoscut, oricéva ce ar puté să-l intereseze, prin formă séu prin fond?

De și mai călătorisem acum câțiva ani la Cernăuți, — inse scurtul timp cât am stat acolo nu mi-a îngăduit să-mi fac o idee justă și fondată, de tot ceea ce am vădut în 2—3 zile.

Ca cronicar consciințios, — și pentru ca materia croniceii să fie mai voluminosă, ar trebui să ve dau o descripție a locurilor pe unde am trecut, — a a persónelor cu cari am fost în contact . . . Me mărginesc a ve spune, că dela Dorohoi, orașelul mai de importanță ce-am întâlnit în drum a fost Mihăilenii, — un tîrg cu vr'o 2—3000 locuitori, cu câteva clădiri frumoșe, dar nu de spîriet, — apoi granița, cu funcționarii vamali fôrte de trebă, atât cei români, cât și cei austriaci — apoi, în depărtare zăriră un tîrgușor numit Siret, de care se vorbiă mult bine, — apoi un sat mai mărișor numit Tătărășeni, (séu pe nemțeșce Tarascheny) în care se vorbiă mult jidoveșce, — și, după un drum mai fără popas de vr'o dece ceasuri, intrarăm, pe la grădina publică, în Cernăuți.

În general, impresiunea ce face acest oraș, unui vizitator din România, nu e pré curiosă. E un fel de Botoșeni, ori Craiova, cu deosebire că are trei patru clădiri mai impozante prin stilul or mărima lor. Centrul orașului e fôrte europenesc, — laturile inse sînt tot de măsura și eleganța mahalalelor Calicimei din Iași, or a Broscăriei din Folticeni.

Ca și în mai tôte orașele României, firmele ce-ți sar întei în ochi sînt cele jidoveșci, — apoi, ca de leac, doue-trei nemțeșci, doue-trei leșeșci, una or doue româneșci . . .

Mai pe fiecare uliță, séu la fie-ce capét de drum, icône și sfinți restigniți în mare număr . . . dar impregiurul fiecărui sfânt séu icônă câte 5—6 perciunați, ce se scarpină de lemnul crucei, séu își aședă coșarca cu *beighele* or usturoi »cușer« pe pedestalul »trif« al icônei Maicei-Domnului.

Din uniformele noue ce le zării în drumul meu, una singură me impresionă mai mult; aceea anume care consistă numai . . . dintr'o șepcută, în formă de chitie de nôpte, roșie unele, albastre alte, — și cu câte un mic cozoroc rotund . . . Și cei ce le purtau erau toți tineri — flăcăi . . . Întrebai și mi se respunse, că flăcăii ce purtau asemenea acoperișuri erau toți studenți universitari, și că acesta e uniformă lor . . . La noi, în necivilisata Românie, asemenea uniformă se pôrtă câte-odată într'adevăr, dar numai de

studenții . . . din clasele I-ii séu a II-a primară, și atunci numai, când ei, preparându-ș viitorul lor curaj resboinic, organizéza bataliône protivnice și es pe locuri deșerte să facă asalturi vitejeșci . . . cu turci séu muscali inchipuiți . . .

Dar este ceva aceea în Cernăuți, care pôte impresionă pe un străin, fie chiar din apusul Europei, — mai mult decât șepcuțele în chestiune. E vorba de admirabilul palat mitropolitan, așa numit »Residența.« Într'adevăr, innaintea acestei clădiri, vrënd nevrënd, trebuie să remăi un bun sfert de ôră cu gura cascată, ca să admiri măestria arhitectonică cu care e zidit acest monument creștinesc și românesc! . . . Stilul mauresc-spaniol, în care e desenat acest măreț edificiu, ce cuprinde în sine, pe lângă casele mitropolitane, seminariul, o capelă impositantă, atelierile tipografiei archidieceșane, și tôte cancelariile relative ale cultului ortodox, — îți impune cel mai mare respect, unit pentru unii ca mine mai ales, cu bucuria sufletécă de a vedé cum, acolo unde me așteptam mai puțin la așa ceva, ved din potrivă ceva mai mult decât în propria-mi țără. — Cele doue biserici româneșci ce am vizitat, catedrala și cea de lângă Hotel Moldavie, (i-am uitat patronul), sînt încă niște locașuri sfinte pré demne de cultul nostru și de meritoșii lor fondatori și susțititori.

Autoritățile austriace, mai tôte instalate în clădiri mărețe, îți dau respectul cuvenit unor astfel de instituții; și posderia de funcționari din ele, încă de însuflă un asemenea respect, numai — cer dela Domnul sfânt să nu am afacere nici odată prin așa locuri, — formele lungi și nenumărate, ușile multe și nedumerite, ce trebuie să induri séu să deschidi, te fac să verși trei rënduri de sudori până să dici c'ai ajuns acolo . . . unde la autoritățile nôstre din România nici n'apuci bine să-ți descoperi tidva, și ai și sfêrșit afacerea. Întrebând pe un mic funcționar, (leah de origină) care mi se arătase fôrte obligator, de ce atâtea hârtii și para-hârtii, resoluții și para-resoluții? — acesta imi respunse: »Așa iest la noi, nemții vrem forma mult; la nevostr rumun faci tot, fara nici un form.«

Me păcălise leahul, — dar și eu, cu minte, am tăcut și inghițit.

Cât despre orașenii cernăuțeni, n'aș puté să ve spun de ce nație, de ce credință, de ce colóre sînt; căci ei sînt de tôte, și de nici una. Vrei nemți? găseșci nemți; vrei unguri? găseșci unguri; vrei români? leși? ruteni? jidani? — și mai ales jidani? — găseșci de tot soiul, — și nici de un soi în majoritate. Jidanii s'ar păré totuș că prevaléză asupra tuturor; un cetățan austriac m'a asigurat că nu e așa; pe respunderea lui!

Destul e să spun că lupta de elemente eterogene e mare acolo, atât în politică, cât și în comerț, industrie, litere (?), totul. Balanța cumpeneșce când într'o parte, când în alta; și nemții cari de drept ar trebui să fie cei dominanți sînt totdeuna mai puțin colțoși decât celelalte elemente ce au innundat în ultimele timpuri în Bucovina.

Despre români, voi spune atât, că ei se despart în doue clase . . . compuse una, deie-mi voie s'o numesc de . . . cei ce li e rușine să mai ateste originea lor, alta de ômeni ce din contră se fălesc cu némul lor, cu opinca din care se trag, și aceștia chiar sînt și mai stimați de străini, căci sînt cel puțin recunoscuți ca sinceri.

Am avut ocașiunea, în scurta mea ședere acolo să constat în multe persóne frumoșe simțeminte de îmbrătoșare fraternă și de propagarea luminei pe calea sciințelor și a frumóselor arte; unul din cei mai

viguroși motori ai luminei și primul negreșit, e I. P. S. Sa mitropolitul Silvestru, care, cu totă vîrstă-i înaintată, e neobosit la postul seu, și neîntrecut în misiunea sa sfîntă; nu mai puțin interesați în progresul și dezvoltarea culturai am vîdut pe dnii Eud. Hurmuzachi, Vas. Morariu, Eug. Meșederiu, părint. Procopovici, — și o întregă pleiadă de tineri cu sentimente din cele mai frumoase.

Dar misiunea mea nu eră să fac mult colb prin Cernăuți; trebuia să plec și să cutreer și alte orașe, — nu în vr'o misiune diplomatică, or cel puțin... archeologică, — ci într'un fel de... artistică-mercenară.

***

Și dela Cernăuți, cu o brișcă jidovescă, de astă dată numai cu trei cai, — ajunsei la... Siret, pe lângă care v'am spus c'am trecut. — Siretul e compus din... o piață, o biserică românească și una catolică, 3—4 case mari, restul tupilături. Riul Siretul trece pe lângă o margine și dă numele seu tîrgului. Români, — au mai ramas vr'o 5 familii în totul.

Un club nemțesc, — dar ocupat cu leși, jidani și alte amestecături, și

***

Trecui la Rădăuți. Aci, cel întei lucru ce-mi atrase virurile fu piața colosală din centrul tîrgului, cum nu avusem încă ocazia de a vedea o altă asemenea prin toate orașele în cari me oprisem; apoi, frumoasa clădire a gimnasiului cesaro-regesc, o havră cu doue turnuri înalte, vite de tot soiul multe și hotelieri puțini, dar jupuitori la culme. Mai important lucru în acest tîrg e iarmarocul ce se face în fiecare vinere și la care se adună nenumărați negustori și producători, atât de vitecăt și de produse cămpenești or casnice. Poporațiunea țărănescă e în majoritate română; puțini ruteni și ungureni; cea tîrgovetea e jidovescă. Printre cei mai de frunte din Rădăuți, am avut ocazia a face cunoștința cu: dnii Elie Cărăuș, și părintele Kelariu, ambii profesori, bărbați foarte meritori și instruiți, cari reprezintă acolo elementul românesc.

***

A te pune sâmbăta spre inserat în trăsura, pe un ger de... (nu știu la câte grade se fac țurțuri pe musteți, chiar și la cei ce n'au musteți), a trece prin vad Suceva, și a resbate drumul până la orașul Suceva, în timp de 6 ceasuri, — etă ceva ce nu cred să fie tocmai poetic... Și cu toate aceste așa fu! — Dar mai trecură alte 6 ceasuri după ce ajunserăm în Suceva, — după ce intrarăm chiar într'o cameră (cu foc în sobă) dela hotelul Langer, — și tot țurțurii de pe buze nu ni se mai topiră. Noroc numai de-un camarad, a cărui inemurire cu Bachus îl făcu să descopere îndată, și să ne presinte o butelie cu o licore roșietică, ce ne vîrsă în vine mai mult foc decăt un țentner de lemne ce ardea cu palalae mare în sobă.

Multe-ți reamintește acest tîrg ce astăzi pare așa de morocănos, așa de sărăcăcios și așa de puțin poetic: Iei, urmele unei cetăți ce se dice a fi fost reședința lui Stefan cel mare, colea o biserică zidită de acelaș, din colo niște ruine legendare... Și'n fața tuturor un jandarm ce-ți dice cu multă politeță: »Was wolst du hier, mein bub?»

Românii aici abundeză în număr, mai mult decăt în toate celelalte orașe ale Bucovinei.

Gimnasiul e mai mult românesc, în profesori și elevi; tribunalul e în cea mai mare parte compus din judecători români; advocați, consilieri comunali, agenți polițienești, încă sînt în mare parte români; un însemnat număr de cler, foarte inteligent, în capul căruia pot cită pe distinsul literat-academician S. Fl.

Marian. Literatura și științele încă sînt bine reprezentate aici, prin persoane de mare merit ca dnii dr. Lupu, Th. V. Stefanelli, Procopovici, Dașchevici și alți bărbați distinși.

Un club român foarte bine organizat, sub inteligența conducere a dlui Casovici; societatea »Școlii române«, administrată de dl Stefurea; în fine un buchet întreg de dame, soții, rude seu fiice ale frunțașilor români suceveni, cari or unde se adună contribuiesc a înveseli și frunțile cele mai obosite, cele mai pesimiste.

***

Ce să ve mai spun de impresiunea generală produsă asupra-mi în cele 40—50 zile ce am zăbovit prin întreaga Bucovină?

Când eșiam înse pe peronul gării Ițcani, ca să me urc în tren, am simțit că-mi umblă pe buze, fără de voe, niște vechi versuri ale unui poet dispărut...

Dulce Bucovină,
Veselă grădină...

Iassiensis.

Moda.

— A se vedea pagina 293. —

În nrl acesta publicăm șese modele de talie-tricot, devenite atât de plăcute în lumea damelor.

Berta, potrivită la corp, e de calitate foarte fină, cu frumoasă decorație de șinor, în toate colorile, costă 3 fl. 60 cr.

Juanilla, potrivită la corp, dinainte Einsatz brodat, cu cătaramă fină, în mai multe colorii, prețul 5 fl. 30 cr.

Regatta, de calitatea cea mai fină, potrivită la corp, de colere roșie, bordeaux și altele, cu panglice vargate, seu cu guler de matroz, panglică-brâu și cătaramă, novitatea cea mai plăcută, costă 6 fl. 20 cr.

Matilda, croi de blus, dinainte și dinapoi Einsatz colorat, brodat frumos, în compoziție de mai multe colorii, prețul 5 fl.

Apolonia, croi de blus, de o colere, partea dinainte și cea dinapoi prinsă în crețele, panglică, brâu și cătaramă, 5 fl. 60 cr.

Elfrida, croi comod, dinapoi potrivită la corp, dinainte se poate lărgi după plac, Einsatz de mătasă, cu brodărie de mătasă în mai multe colorii, prețul 5 fl. 60 cr.

Toate aceste se pot comandă la Iosif Kunz și soțul în Oradea-mare.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Carmen Sylva, regina României, a scris despre mórtea împăratului Frideric III o poemă alegorică, în care îl glorifică drept model de erou, martir și ca pe cel mai bun bărbat și părinte. Regina-poetă a trimis elegia scrisă de mîna sa vîduvei împărătese Victoria și a rugat-o să contopescă lacrimile poetei cu ale sale. Împărătesa Victoria a fost adînc impresionată și a răspuns poetei, că dela mórtea bărbatului ei la cetirea acestei poeme a vîrsat primele lacrimi ușorătore. Poema nu va apăre în publicitate.

Di Ioan Kalinderu a dat la lumină o erudită monografie asupra *Legii celor XII tabule*. Lucrarea e de un mare interes științific. Ea cuprinde 5 capitule, asupra originii, redacției definitive, caracterelor generale, materiilor și dispozițiilor din legile celor XII tabule, precum și un apendice cu fragmente din

aceste tabule. Sântem siguri, că juriștii și literații noștrii vor prețui mult această lucrare.

Bustul lui Bolintinean. Comitetul instituit pentru restaurarea mormântului și facerea bustului poetului Dimitrie Bolintinean, în comuna Bolintin-din-vale, publică o dare de sémă despre lucrările sale terminate. Restaurarea mormântului și bustul sânt gata, bustul e făcut de sculptorul Carol Storek din București. Spre acest scop s'au făcut contribuiri și s'a dat un concert; regele și regina au dat 1000 de lei. Au mai ajutat mult dnele Cornelia Săvescu și Popescu, apoi artiștii dela Teatrul Național din București. Membrii comitetului au fost dnii: Petre Iónid, Anghel Dimitrescu, N. G. Rădulescu Niger, Stefan Velescu, Ión S. Rădulescu, Ion Athanasiad.

Colecțiunea Hurmuzachi. A apărut la București, sub auspiciile Academiei Române și cu cheltuiela ministerului de culte, și partea II a volumului III din documentele lui Eud. Hurmuzachi. Acest volum conține documente dela 1576—1600, precum și portretul lui Petru Vodă.

Poesiile copiilor în limba română, franceză și germană, adunate de Maria Eniu Bălteanu. Sub titlul acesta a apărut la București o cărticică în format mic 8° pe 63 pagine. Cuprinde 19 bucăți românești, 20 franceze și 13 germane. Se pôte procura dela »Librăria și tipografia școlilor« din București.

Broșuri noue. *Dl St. Iancu*, agricultor, a publicat o interesantă broșură, în care espune »câteva din cauzele stagnațiunii agriculturii noastre« și arată »originea, felul și mijlócele de îndreptare.« — *Dl Dimitrie Rotta*, membru al societății geografice din București, a publicat un »Dicționar geografic, topografic și statistic al județului Putna«.

Diariștic. *Luminariul* din Timișóra a reapărut și de-acuma innainte va eși éráș regulat de doue ori pe săptămână. — *Dl Septimiu Albini*, fost director al școlii române de fete din Sibiiu, susținută de Asociațiunea transilvană, a intrat în redacțiunea »Tribunei« și semnază diarul numit ca redactor responsabil. — *Economistul* a apărut la Pitești ca buletinul camerei de comerț și industrie de acolo.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Teatrul Național din București. Anunțăm că noul ministru de culte și instrucțiune publică, dl Titu Maiorescu, a ordonat să se facă o anchetă la Teatrul Național din București. Acuma aflăm, că în urma anchetei făcute de cătră dl inspector financiar Constantinescu, toți membrii comitetului teatral ș-ar fi dat dimisiunea. Credem, că cel puțin a unora va fi primită, căci aceia nici pân'acuma n'au avut loc acolo. A fost curios a vedé în locul acela și niște ómeni cari nici cu literatura nici cu artele nu se ocupă. Dl Maiorescu de sigur are să compună comitetul din ómeni competenți în materie dramaturgică; căci este de jósitor pentru autori, ca operile lor să fie apreteiate de niște ómeni cari nici habar n'au de literatură. Se crede că dl Maiorescu va face o mare modificare în ceea ce privește administrațiunea Teatrului Național.

Școla de oor a Reuniunii de cântări române din Sibiiu a ținut în joia trecută examen, în presința unui public numeros, care a aplaudat cu bucurie atăt producțiunile, cât și stăruința laudabilă a dlui profesor G. Dima. Elevele corului au fost elevele școlii de fete a Asociațiunii transilvane.

Musicoalli noue. La N. Cosma în Iași au mai apărut: »Zina Iașului«, quadrille pentru pian, de C. Decker, dedicat dnei Elisa Zarifopol, prețul 2 lei; »Serenata« de M. Moszkowski, arangiată și transcrisă

pentru voce și pian, de Anast. Petrovici, edițiunea a 2-a, prețul 1 leu 50 bani; »De ce nu-mi vii« romanță pentru voce și pian, poesia de M. Eminescu, musica de Carol Decker, edițiunea a 2-a, ca omagiu dedicată poetului M. Eminescu, prețul 1 leu 50 bani.

CE E NOU?

Șcri personale. *Pr. SSa Ioan Popasu*, episcopul de Caransebeș, se află la Karlsbad, pentru restabilirea sănătății sale. — *Dl Alesandru D. Păclean*, delegat al României, pentru fiesarea graniței între Ardeal și România, la punctul Crasna, comitatul Trei-Scaunelor, asistând la esamenul din Satulung delângă Brașov, a dăruiț școlii 1000 de lei. — *Dl dr. Ilarion Pușcariu* asistă ca reprezentant al Esc. Sale mitropolitului Miran Romanul la esamenele școlilor din Brașov. — *Dl V. Alecsandri* se află acuma la moșia sa Mircești; de acolo se va duce la Sinaia, unde va fi óspele regelui și al reginei. — *Dșóra Bilcescu*, din România, a trecut cu mare succes primul examen de doctorat la facultatea de drept din Paris. — *Dl M. Cogălnicean*, petrece la Marienbad, pentru a-și căută de sănătate. — *Comitele și comitesa de Flandra* vor face pe la sfêrșitul lunei viitoare o visită la Sinaia. — *Dl general Pencovici*, reprezentant al României în comisiunea pentru regularea graniței între Ardeal și România, a sosit la Sibiiu. — *Dl Alesandru Micu*, noul canonic din Blaș, la 3 l. c. s'a introdus ca director al gimnasiului de acolo. — *Dl Petru Cirlea*, cancelist la tribunalul din Sibiiu, a fost numit adjunct la cărțile funduare la tribunalul din Alba-Iulia. — *Dl Vasilie Bașota*, fost judecător la tribunalul din Alba-Iulia, a deschis cancelărie advocațională în Abrud.

Hymen. *Dl dr. Emil F. Negruțiu*, medic în Gherla, la 12 iulie își va serbă cununia cu dșóra Otilia Pușcar în biserica gr. cat. din Betlean. În ziua cununiei va comunica un tren separat care va plecá din Gherla cătră Betlean la 9 ore a. m. și din Betlean va rentórce la 6 ore p. m. cătră Gherla până la Apahida. Cu acest tren vor puté călători gratis toți óspeții. — *Dl George Popovici*, ales protor gr. or. în comuna Vărășeni din Biharea, s'a logodit cu dra Silvia Moga, fiica dlui Elia Moga, paroc gr. or. în Răbăgani și protopop al cercului Beinș. — *Dl Traian Barzu*, asesor consistorial ordinar în senatul episcopesc din Caransebeș, s'a cununat cu dra Maria Parvu, fiica dlui Const. Parvu tot de acolo.

Școla de fete a Asociațiunii transilvane. În săptămâna trecută, în zilele anunțate și de noi, s'au ținut esamenele publice în școla civilă de fete susținută de Asociațiunea transilvană. A fost de față un public numeros, compus mai cu sémă din părinții elevelor, la cari s'au însoțit multe din damele române dela Sibiiu. Responsurile elevelor au mulțămít pe toți și au făcut onóre corpului profesoral. Tot în acele zile s'au ținut și esamenele cu elevele din școla elementară a reuniunii femeilor rom. din Sibiiu, care asemenea a reușít fórte bine. Incheierea anului școlar s'a făcut astfel: întéiu elevele au cântat, sub conducerea trei A. Filipescu, un imn festiv; apoi directorul dl S. Albini a rostit un cuvânt de incheiere; în sfêrșít dl I. Popescu ș-a esprimit mulțămirea, în numele comitetului. Devenind vacante cu 1 septembrie a. c. st. nou la școla civilă de fete cu internat a »Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român« 3 posturi de invetători, dintre cari unul va fi numít și director, un post de invetătóre și postul de directóră a internatului, comitetul Asociațiunii publică concurs pentru ocuparea acestora.

Alumneul român din Timișoara va ține adunare extraordinară la 9 august n. în sala mică a otelului »Principele de coronă.« Ordinea zilei: 1. Desbaterile și otărirea asupra raportului ce va intra dela comisiunea aleasă în ultima adunare generală, dela 27 aprilie a. c. n., cu privire la desființarea institutului, eventual, decât se va decide susținerea ulterioară a institutului; 2. Alegerea de nou a comitetului alumneal și 3. Dispozițiuni cu privire la modificarea statutelor în conformitate cu impunerea ordinațiunii ministeriale.

Petrecere de veră. *Inteligența română din Betelean,* comitatul Solnoc-Doboca, va aranja la 22 iulie n. un bal în sala casinei de acolo, în folosul bisericii și școlii române gr. c. din localitate: presidentul comitetului arangiator e dl Grigorie Pușcariu, cassar Ioan Grec, controlor Alesandru Morar, curator prim Vasile Morar.

Internatul din Baia-mare. Societatea care are de scop a înființa la Baia-mare un internat de băeți și care a luat numele de »Aurora« va ține adunarea sa constituantă la Șomcuta-mare în 12 iulie n., în ziua în care va fi acolo și o petrecere de veră. Acastă societate se compune pe acțiuni, capitalul social s'a ficsat la suma de 25,000 fl., împărțită în 500 de acțiuni de câte 50 fl.

Reuniunea agronomică din Sibiu a ținut la 1 iulie o adunare în comuna Seliște. în sala cea mare a școlii noue, fiind de față un public numeros. Dl Eugen Brote, presidentul Reuniunii, a rostit un discurs despre ținerea vitelor; părintele protopop Simeon Popescu a vorbit despre însemnătatea reuniunilor agronomice; ér dl profesor Dumitru Comșa a ținut o prelegere practică despre prăsirea și nobilizarea pomilor. Adunarea, prin graiul dlui protopretor Liviu Bran de Leményi, a mulțămît dlor vorbitori pentru instructivele lor conferințe.

Din Tușnad se scrie, că sezonul de băi acolo a început la 1 iulie; pân' acuma publicul încă nu este mare, dar în toate zilele se sporește. Proprietarii stabilimentului fac totul, pentru ca cei ce merg a-și căuta de sănătate în acel loc în adevăr încântător să-și ducă suvenirii cât de dulci. S'au făcut mai multe innoiri în interesul publicului; musica cântă de doue ori pe zi; ér în salonul de cură doritorii își pot găsi destule diare, între cari și câteva românești. Traiul încă nu-i scump.

Românii din Basarabia o duc foarte reu. Tot ce a cutropit Rusia, este merit morții; poporul basarabian inse este cel mai încercat dintre victimele poștei de cutropire a Rusiei. A vorbi și a scrie românește nu-i este nici decum iertat și e oprit a se rugă lui Dumnezeu în limba lui strămoșescă. Avera Românului basarabian a fost încă mai puțin respectată decât pornirile sufletului lui, căci Rusia nu supune și stăpânește numai, ci umilește pe cel cutropit și apoi prin sărăcie și miserie îl nimicește chiar. Așa mulțămășce muscalul, că Românul l'a scăpat de rușine la Plevna.

Doctorul Mackenzie, medicul englez al fostului împărat Frideric III, este atacat grozav de cătră unele diare germane. »Norddeutsche Allgemeine Zeitung«, diarul lui Bismarck, spune că Mackenzie n'a fost numai medic, ci și om de incredere al împărătesei și cu toate că șciea că bôla împăratului érac, n'a spus acésta lui, căci știind că are bôla incurabilă, densus nu s'ar fi urcat pe tron; vorba érac să nu se declare pré de timpuriu bôla de incurabilă și astfel să i se răpescă posibilitatea urcării pe tron. Impăratul Frideric, atât în interesul seu și al soției sale, cât și din considerațiuni mai innalte, morale și practice, a dorit să domnescă măcar cât de puțin. Că s'a întemplat acésta, este de a se mulțămî numai

lui Mackenzie. Diarul lui Bismarck incheie cu următoarele cuvinte: Mackenzie, chiar după spusele sale, a căutat să jôce un rol politic. Este constatat că un însemnat medic englez de colorit politic radical ș-a luat îndrăsnéla să jôce sfetnicul intim de cabinet și să influințeze asupra destinelor națiunii germane. În legătură cu acestea însemnăm și onoralul ce a primit Mackenzie. Mai bine de 300 de mii de marce. De când densus a petrecut necontentit la patul bolnavului, i s'au asigant pe di câte 80 de pundi de sterlingi, adecă mai bine de 800 florini.

Oglinda lumel. *Pucca,* étă cuvântul care semnaléză situațiunea Europei în momentele acestea. Noul împărat al Germaniei vré pace; pentru acésta are să facă visită și la Petersburg, vré adecă să zădărnicescă alianța între Russia și Francia: acésta întrevedere se va face la 10—15 iulie; decât va isbuti, nu va fi resbel — de-ocamdată. Pân' atuncia statele vor sta inarmate. — *Din Londra* se anunță, că scopul principal al călătoriei împăratului Vilhelm în Rusia este de a produce un arangiament între Austria și Rusia. Diplomația recomandă drept acțiune: Austria să domineze în Serbia și Rusia în Bulgaria. — *Dl P. Carp,* ministrul afacerilor străine al României, a petrecut la sfârșitul unei trecute în Berlin, unde a fost primit de împăratul: tot atunci a avut o întrevedere cu principele Bismarck, apoi cu comitele Herbert de Bismarck, la care a prândit; împăratul i-a conferit ordinarul Vulturului roșu, clasa I. Din Berlin dl Carp a vinit la Viena, unde a visitat pe comitele Kalnoky, cu care a avut o lungă întrevorbire. Din Viena s'a întors la București, din București s'a dus la Sinaia ca să dea sémă regelui despre rezultatul obținut la Berlin. Se dice, că dl Carp la Berlin a incheiat și o invoieță cu un consortiu pentru cumpărarea unei sume de 100 milioane de rentă. — *Contele Stefan Karolyi,* ambasadorul din Londra al Austro-Ungariei s'a retras din postul seu; Maj. Sa i-a conferit marea-cruce a ordinului St. Stefan.

C. r. priv. Reuniune Adriatica di Sicurta în Triest. La 30 l. tr. a ținut acésta Societate adunarea generală și a serbat totodată iubileul de 50 de ani al esistenței sale, la care a fost de față afară de numeroșe somități și dirigentul secțiunii ungare al acestui institut consilierul int. și deputat domnul baron Frideric Podmaniczky. Locuitorii patriei noastre au documentat totdeuna față cu acest institut un vin interes, deórece acesta este unul dintre instituttele care a înrădăcinat și cultivat în patria noastră acésta foarte însemnată și binefăcătoare instituțiune de asigurări. Riunione Adriatica di Sicurta operéză de cinci decenii în Ungaria, și dela începutul activității sale s'a bucurat totdeuna de simpatia și spriginul din partea marelui public. O urmare naturală a acestei bune voințe generală a fost continuata înflorire și întărire a acestui institut, astfel, că acuma este unul dintre cele mai mari și însemnate institute ale monarchiei austr. ung. și conducătorii presentii ai acestei societăți oferă garanța că-și va păstră și mai departe aceeaș pozițiune, care i-a succes a ș-o câștigă prin o purtare prevenitoare, punctuală și consciințioasă. Din darea de sémă pe anul 1887 estragem următoarele date mai importante: Asigurările pe viétă contractate în anul 1887 se urcă la suma de 9.657.496 florini capital și 33,037 fl. rente. Fondul de asigurare este cu finea anului de 45.555,050 fl. capital și 120,803 fl. rentă și arată o sporire de 3.750,286 fl. capital și 28,717 fl. rentă. Vinitul premiilor a fost de 2.082,231 fl. și a întrecut pe acel din anul precedent cu 326,274 fl. Pentru casuri de mórte și viétă a ajuns spre distribuire 831,815 fl. și afară de aceea s'a rezervat

netto 221,206 fl. Reserva premiilor este de 9.043,103 fl. și arată față cu anul trecut o sporire cu 887,887 fl. Intrarea pentru premiile de asigurare contra casurilor elementare se urcă la 8.015,810 fl., pentru contra asigurări s'a cheltuit 3.280,539 fl. Păgubile au costat 5.939,822 fl., dintre cari a aparținut 2.324,105 fl. contra asigurărilor. Afară de acestea a trebuit să se reserveze pentru daune neresolvate netto 211,296 fl. Reserva premiilor pentru contul propriu este de 1.477,012 fl. pentru asigurări contra incendiului 10,829 fl., pentru asigurări de transport, reserva specială pentru asigurări in contra grindinei in suma de 450,000 fl., a ramas neschimbata. Portofoliu premiilor pe dioră s'a urcat la 18.606,845 fl. — Despăgubirile făcute de către societate dela existența ei încôce se urcă la suma de 141 milioane florini. Bilanțul total se incheie cu un profit de 292,391 fl. 08 cr. din cari după scădemântul împărțirilor după statute și a altor 10.000 fl., cari din incidentul, că a implinit socitatea 50 de ani de existență, s'a dedicat cassei de economii și de ingrigire a angloaiților, s'a hotărât împărțirea unei dividende de 52 fl. Societatea posedă cu ultima decembrie 1887 (afară de capitalul acțiunilor de 4 milioane fl. cu solvirea de 1.600.000 fl. in bani) rezerve in suma de 11½ milioane florini.

Știri scurte. *Serbările Miron Costin* din Iași au produs un venit brut de 13.000 lei, din cari se speră că cel puțin 8000 vor rămâne pentru statuă. — *Curia r.* a respins recursul de nullitate al dlui Ioan Popa, redactorul »Calicului« și astfel trebuie să plătescă amenda de 100 fl. — *In archidieceasa Sibiiu* adunările generale ale reuniunilor învățătorești se vor ține in feriile de veră. — *Palatul universității din Iași* se va construi după modelele cele mai noue, luate dela universitățile germane, franceze și austriace. — *Din Asilul Elena Dômnă* dela București in curând se vor mărită erăș cinci fete orfane. — *La Iași* între candidații la esamenele de bacalaureat (maturitate) au fost și câteva domnișore și anume: Burada, Atanasiu, Negruzzi, Davidei, Samsonovici și Teodorini. — *Cincispredece ingineri* au sosit in 2 iulie la Orșova, ca să elaboreze planurile amenunțite pentru lucrările de minare și de regulare ale cataractelor dela Pôrta-defer. — *Cel mai renumit șachist*, Zuchertort, a murit de curând la Londra. — *La gimnasiul de stat din Sibiiu* au studiat in anul școlar trecut 124 de tineri români; numărul total al studenților a fost 280. — *Br. Hirsch* a dăruit 12 milioane fl. pentru școlile jidovești din Galiția: suma acésa se va plăti la 2 decembrie, când Maj. Sa își va serbă iubilul de 40 de ani ai suirii sale pe tron.

Necrolog. *Ioan Görög* a reposat la Reghin, in 3 iulie, in etate de 36 ani, jelit de frații și surorile: v. Ecaterina Șceopul, Elena Barbu, Sofia Neagoș, Iuliu și Maria și de cumnații Patriciu P. Barbu și Petru Neagoș. — *Netti Ciorbea* n. Frâncu, soția preotului Simeon Ciorbea din Ponor lângă Offenbaia, a incetat din viață la 17 iunie.

Rebus.

De Ioan Căndea.

ini ini ini ini ini ini ini ini ini
ini ini ini ini ini ini ini ini ini
ini ini ini ini ini ini ini ini ini
ini ini ini ini ini ini ini ini ini
ini ini ini ini ini ini ini ini ini
ini ini ini ini ini ini ini ini ini

ROMÂNII.

Terminul de deslegare e 30 iulie. Ca totdeauna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghicitorei de litere din nr. 11:

L	i	o	N
e	E	I	u
a	A	B	m
C	a	l	A

Literele cetite cruciș dau numele: »Cain și Abel«, rëndul prim »Lyon«, literele finale, cetite de sus in jos, »Numa«, rëndul ultim »Cala«, er literele inițiale cetite de sus in jos »Leac.«

Deslegare bună ni-a sosit dela dōmnele și domnișorele Maria Popescu, Maria Crișan, Irina Poruțiu, Sofia Cerchez, Ana Pop.

Premiul a fost dobândit de dșora Maria Crișan.

Poșta Redacțiunii.

In sezonul băilor, la dorința abonaților noștri cari petrec la băi, cu plăcere le vom espedă foia unde doresc. Totodată rugăm pe cetitorii noștri dela băi, să ne trimită de acolo schițe despre traiul ce duc.

Beatrice. Surprinderea nepăcută a dv. și noue ne-a produs aceeaș simțire. Șirele acele se vor șterge și poesia va eși 'n curând; cealaltă s'a pus la dosar.

Rugare. Având trebuință de un curs complet din »Amvonul« lui Popfii, rugăm pe aceia cari ni-l pot pune la dispoziție, să ne comunice condițiunile vëndării.

Frătăuți. Am primit cu plăcere. Va urmă cât de curând.

Călindarul săptămânei.

Diua sept.	Călindarul vechiu	Călind nou
Duminea 2	dupa Rusalii, Ev. dela Mateiu c. 4, st. 18, gl. 1, a inv. 2.	
Duminea 26	Cuv. David	8 Chilian
Luni 27	Cuv. Samson	9 Luisa
Mărți 28	Chir. si Ioanu	10 Amalia
Mercuri 29	† Petru și Pavel	11 Pius
Joi 30	† Sob. SS. Apost.	12 Henric
Vineri 1	Cosma si Camian	13 Margareta
Sâmbătă 2	Vest. Preacuratei	14 Bonaventura

Semestrul prim se 'noheie
cu numărul acesta. Rugăm pe toți aceia, ale căror abonamente espiră acuma și vreu să aibă foia noastră și 'n viitor, să-și facă abonamentele de timpuriu, căci noi numai cu abonamente plătite regulat inainte putem susține foia.

Cei ce n'au obiceiul d'a plăti regulat, binevoiescă a-și aduce aminte, că prin neregularitatea lor ne impedează d'a puté realisă unele îmbunătățiri, ce sânt tocmai in interesul abonaților.

Er aceia cari nu mai vor să fie abonați, și cari in urmă află că este cuviincios a nu plăti abonamentul foii ce primiseră, sânt rugați a ne innapoiă numărul acesta ori a ne înșciunță prin o cartă poștală, ca să-i ștergem din registrul abonaților, spre a nu ne mai incurcă socotelile.

Proprietar, redactor respunțător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hugel in Oradea-mare.